

Faludy György: 1956, Te csillag

A terrible beauty is born.
(Yeats)

Másnap, szerdán reggel: por, ágyúszó
és szenvedés; mégis, mikor átvágtam
a Hősök terén, mosolyognom kellett,
mert nem állt szobor többé a csizmában; –

csütörtök: lázrózsák mindenki arcán.
Földváry már kedd este elesett
a Rókus előtt. Szemközt, az iskola
padlásán felfegyverzett gyerekek; –

péntek: még több vér, tankok a Ligetnél.

Az ütegek torkolattüzeit

nézem éjjel és borzongok: a szörnyű
szépség most nálunk is megszületik; –

hat nap: a kénezett arcú halottak

apró csokorral mellükön, a járdán

(Köztársaság tér), röplapok, szorongás,
szemem előtt kis, tétova szivárvány; –

ölekezés az Írószövetségben:

csomagolnak és indulnak haza;

feltépett sínek, utcák és fölöttünk
a szabadság liliom-illata; –

ezerhétsházahárom, nyolcszáznegyvennyolc,

és ötvenhat: egyszer minden száz évben

talpra állunk kínzóink ellen. Bármi

következik, boldogság, hogy megértem; –

és újra péntek: a Dunánál állunk,

a nap áttör ködön, füstön. Talán

sikerül minden s az alkonyat bíbor

brokátja Zsuzska lenszőke haján;–

és szombat: hajnalban csupa reménység,

de estefelé: nyakunkon a kés.

A keleti szemhatár mögött mocskos

felhők, nyugatról álszent rőfögés; –

mentünk a kétszázezerrel: nem bírok

újabb börtönt, s ha nem is jött velem:

Árpád óta bennem lakik az ország,

minden völgyét meg dombját ösmerem; –

a Bach-huszárok tankban tértek vissza:

eddig sem ápolt, s ha más föld takar,

mit számít az? és mit, hogy fiam majd

Dad-nek szólít és nem lesz már magyar?

Mit elvesztek, ötven vagy száz év múltán

az ifjúságtól mind visszakapom,

és otthon, a sötét előszobákban
kabátom még ott lóg a fogason –

ezerkilencszázötvenhat, nem emlék,
nem múlt vagy nékem, nem történelem,
de húsom-vérem, lényem egy darabja,
szívem, gerincem – kijöttél velem

az irgalmatlan mindenségbe, hol a
Semmi vize zubog a híd alatt
és korlát nincs sehol sem – életemnek
te adtál értelmet, vad álmokat

éjjelre és kedvet a szenvedéshez
s az örömhöz; te fogtál mindig kézen,
ha botladoztam; hányszor ihlettél meg,
s nem engeded, hogy kifulladás vénen; –

ezerkilencszázötvenhat, te csillag,
oly könnyű volt a nehéz út veled!
Nagyon soká sütöttél ősz hajamra,
ragyogj, ragyogj, ragyogj sírom felett.